

Sygn. akt I UK 317/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania (...) Centrum Rehabilitacji w C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
z udziałem zainteresowanego M. W.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 sierpnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

I. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej

II. zasądza od (...) Centrum Rehabilitacji w C. dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych, zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 3 czerwca 2016 r. sygn. akt V U (...) w punkcie I oddalił odwołanie (...) Centrum Rehabilitacji w C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 14 stycznia 2016 r. ustalającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla M.W. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek - (...) Centrum Rehabilitacji w C. w okresie od lutego 2011 r. do stycznia 2012 r., od marca 2012 r. do maja 2012 r., w lipcu 2012 r., od września 2012 r. do października 2012 r. i od grudnia 2012 r. do lipca 2013 r.,

a w punkcie II. zasądził od (...) Centrum Rehabilitacji w C. na rzecz ZUS Oddziału w K. kwotę 4.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2018 r. sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku (pkt I.) oraz odstąpił od obciążania (...) Centrum Rehabilitacji w C. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz organu rentowego (pkt II.).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik (...) Centrum Rehabilitacji w C. zarzucił rażące naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie:

1. art. 132 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 581), 2) art. 133 zd. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 581) poprzez jego (niewłaściwe) zastosowanie w przedmiotowej sprawie, 3) art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121) w zw. z art. 65 oraz 750 k.c. oraz w zw. z art. 27 ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 618) i w zw. z art. 22 § 1¹ k.p.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie wedle dyspozycji przepisu art. 398¹⁵ k.p.c., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty wedle dyspozycji przepisu art. 398¹⁶ k.p.c., a także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na okoliczności opisane w skardze oraz o zwolnienie skarżącego od kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem w dotychczasowym stanie prawnym nie została przeprowadzona przez Sąd Najwyższy wykładnia przepisów art. 132 ust. 3 oraz 133 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej w kontekście naruszenia zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną.

Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła wniosek o rozpatrzenie skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a mianowicie istnieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Przedstawienie we wniosku przesłanki występowania istotnego zagadnienia prawnego wymaga przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne, lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Powinno ono odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Jednocześnie rzeczą skarżącego jest wykazanie, że rozstrzygnięcie zagadnienia jest konieczne dla rozpoznania sprawy oraz innych podobnych spraw. Przy czym należy podnieść, że zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające.

Zagadnienie podnoszone przez skarżącego były już analizowane w orzecznictwie, a zatem nie nosi wskazanej wyżej cechy nowości. W wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 323/13, niepubl. Sąd Najwyższy wskazał, że umowa, na

podstawie której lekarz wykonuje swój zawód polegający na udzielaniu świadczeń zdrowotnych (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty, jednolity tekst: Dz.U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634 ze zm.) nie może być utożsamiana z umową o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia (art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) ani z zawieraną w jej ramach umową o zamówienie na świadczenia zdrowotne (art. 133 tej ustawy w związku z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.). W uzasadnieniu powołanego wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (art. 133 w związku z art. 132 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej) oraz umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne (art. 35 i art. 35a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej) należą do umów nazwanych, do których nie stosuje się z mocy art. 750 k.c. przepisów o zleceniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2004 r., III CK 134/04, OSP 2005 nr 6, poz. 79). Niemniej jednak umowy te nie mogą być utożsamiane z umową o świadczenie usług medycznych. Sąd Najwyższy wskazał w szczególności, że czym innym jest zakres przedmiotowy wykonywania zawodu lekarza (zawodu medycznego), na który składają się wyszczególnione przykładowo typy czynności objętych pojęciem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu art. 3 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, a czym innym forma wykonywania tego zawodu, który może być realizowany na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, czy w ramach działalności gospodarczej. Z tego też względu umowa, na podstawie której lekarz wykonuje swój zawód polegający na udzielaniu świadczeń zdrowotnych nie może być utożsamiana z umową o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Fundusz w rozumieniu art. 132 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, ani z zawieraną w jej ramach umową o zamówienie na świadczenia zdrowotne, o której mowa w art. 133 tej ustawy w związku z art. 35 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Uregulowana w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawierana jest przez podmiot

zobowiązany do realizacji zadań z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego (Narodowy Fundusz Zdrowia) z podmiotem, który w myśl przepisów tej ustawy może być świadczeniodawcą. Zgodnie z art. 132 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej nie można zawrzeć umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z lekarzem, pielęgniarką, położną, inną osobą wykonującą zawód medyczny lub psychologiem, jeżeli udzielają oni świadczeń opieki zdrowotnej u świadczeniodawcy, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Funduszem. Z powołanego przepisu wynika, że rozważana umowa nie może być zawarta przez Fundusz z osobą wykonującą zawód medyczny u tego świadczeniodawcy, który zawarł ją z Funduszem. Stosownie do przepisu art. 133 zdanie drugie tej ustawy, takiej osobie świadczeniodawca nie może również zlecić - jako podwykonawcy - udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartej z Funduszem, w tym na podstawie umowy o zamówienie na świadczenia zdrowotne, o którym stanowi art. 35 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Zakaz ten nie dotyczy natomiast podwykonawcy, który może realizować udzielone zamówienie przez osobę trzecią, jeżeli umowa o udzielenie zamówienia tak stanowi (art. 35 ust. 2 zdanie drugie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej) (podobny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w postanowieniu z dnia 25 maja 2018 r., I UK 414/17, niepubl., postanowieniu z dnia 25 maja 2018 r., I UK 441/17, niepubl., postanowieniu z dnia 22 czerwca 2015 r., I UZ 3/15, niepubl., czy postanowieniu z dnia 22 lipca 2015 r., I UZ 6/15, niepubl.).

Z powyższych rozważań wynika, że zainteresowany w niniejszej sprawie nie mógł wykonywać umowy o świadczenie usług medycznych, ani w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Fundusz w rozumieniu art. 132 ust. 1 ustawy z 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ani z zawieraną w jej ramach umową o zamówienie na świadczenia zdrowotne, o której mowa w art. 133 tej ustawy w związku z art. 35 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej – w formie umożliwiającej wyłączenie stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Jak wskazano powyżej istotnym zagadnieniem prawnym w rozmiennieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa, to w

konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 Nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 189 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).